

Το κάλεσμα της Αφρικής

Η ομορφιά της μαύρης ηπείρου οδηγεί τη μόδα σε ένα καινούργιο στυλ

Εφ. ΤΑ ΝΕΑ, 03.05.2014

Της [Εφης Φαλίδα](#)

Το 1907 ο Πάμπλο Πικάσο επισκέφθηκε στο Εθνολογικό Μουσείο του Τροκαντερό, στο Παρίσι, την έκθεση αφρικανικής τέχνης. Εκστασιάστηκε με τις μάσκες Νταν σε τέτοιο βαθμό, που ανακάλυψε στις αρχέγονες αφρικανικές μορφές, σκαλισμένες σε ξύλο από έβενο, το κλειδί της ζωγραφικής του που τον οδήγησε στις «Δεσποινίδες της Αβινιόν» και στη ρήξη του με την παραστατική ζωγραφική. «Οι μάσκες δεν ήταν απλώς ξυλόγλυπτα κομμάτια. Ήταν μαγικά αντικείμενα» είπε ο ζωγράφος στον γάλλο διανοούμενο Αντρέ Μαλρό, όπως εκείνος αναφέρει στο βιβλίο του «Η μάσκα του Πικάσο».

Μια ανάλογη στιγμή αποκάλυψης συμβαίνει και στον κόσμο της μόδας. Οι σχεδιαστές του παρόντος παρατηρούν το τοπίο, την αδρή υφή των αφρικανικών εδαφών, τις γραμμές και τα σκασίματα της άνυδρης γης, τα κύματα της άμμου στην έρημο.

Οι σύγχρονες συλλογές Akris, Celine, Missoni, Zero+Maria Cornejo, Calvin Klein Collection αναφέρονται με τα υφάσματά τους σε λεπτομέρειες του αφρικανικού τοπίου που μεγεθύνονται ψηφιακά. Το σχήμα των ρούχων τους βασίζεται στον τρόπο που οι γυναίκες της Αφρικής τυλίγουν γύρω από το σώμα τους διαφορετικά κομμάτια υφάσματος.

Στην καλοκαιρινή σεζόν υπάρχουν ρούχα που κάθε εκατοστό χρώματος και σχεδίου, ραφής και πλέξης, διακόσμησης και πτυχής εμφανίζει το τέλος μιας εποχής αποικιοκρατικών μεθοδεύσεων, όπως είχε παρατηρήσει ο Εντουαρντ Σάιντ στο βιβλίο του «Κουλτούρα και ιμπεριαλισμός» (εκδ. Νεφέλη). Οτι δηλαδή οι λαοί της Αφρικής απλώς βρίσκονται εκεί και αν δεν υπήρχε ο ευρωπαίος παρατηρητής να μαρτυρήσει την ύπαρξή τους, το νόημά της θα παρέμενε άοριστο, φευγαλέο.

Ο νιγηριανός σχεδιαστής Duro Olowu, ομάδες σχεδιαστών και τοπικών τεχνιτών που συνεργάζονται για τη συλλογή Edun, η σχεδιάστρια αιτινής καταγωγής Στέλα Τζιν, η οποία βρήκε υποστήριξη από τον ΟΗΕ για να προμηθευτεί υφάσματα από τις γυναίκες υφάντριες της Μπουρκίνα Φάσο, παρουσιάζουν πρωτότυπα δείγματα σύγχρονης αφρικανικής έμπνευσης, πέρα από τα φολκλόρ στοιχεία του έθνικ εξωτισμού.

Η πρόσφατη έκθεση στο Μόναχο «Afritecture» παρουσίασε δείγματα κοινωνικής αρχιτεκτονικής από αφρικανούς, ευρωπαίους και αμερικανούς αρχιτέκτονες που κατασκεύασαν σε δέκα υποσαχάριες χώρες σχολεία, νοσοκομεία, δημόσιους χώρους συναθροίσεων και αγορών. Σήμερα, 25 χρόνια μετά την έκθεση στο παριζιάνικο Μπομπούρ «Οι μάγοι της Γης» («Les magiciens de la Terre» το 1989), όπου η σύγχρονη τέχνη μη δυτικών χωρών αναγνωρίστηκε ως καλλιτεχνική φόρμα και όχι ως «εθνολογικά αξιοπερίεργα αντικείμενα», ο διευθυντής της επόμενης Μπιενάλε Τέχνης της Βενετίας 2015 είναι ο νιγηριανός θεωρητικός τέχνης Οκουι Ενβεζορ.